

10. 5. 2026 – Poskakoval jako blázen

1. čtení: Fi 4, 1-12

Píseň: S161 – Kéž bychom to uměli

Základ kázání: 2Sam 6

Kázání: Milí shromáždění,

jak rádi se radujeme! Jak moc se chceme *hlavně* radovat! I víra je přece o radosti – teď jsme to zpívali! I Bible je přece o radosti!

Ale Ježíš o radosti v podstatě nemluví. A sám se raduje ve všech evangeliích jednou – a to ještě napůl ironicky (Lk 10, 21). A i dnešní oddíly – velmi známé tím, že „jsou o radosti“ – najednou znějí úplně jinak. Když jsme je nevytrhli z kontextu.

Tak i Ježíš mluví o radosti jen jednou u Matouše – a to o radosti z *pronásledování* a *utrpení*, po vzoru také proroků (Mt 5, 12). To je naší představě radosti zcela cizí. Ačkoli radost z utrpení Ježíš dokonce *přikazuje* rozkazovacím způsobem.

Pak v Lk 10, 20 a okolo jde o *zákaz* radosti z moci naší víry i nad duchy a démony. A opět o *příkaz* radosti z toho, jsou naše jména zapsána v nebesích. Opět: Z toho jsme se naposledy radovali *kdy*?

A pak v rámci Podobenství o ztracené ovci/minci v Lk 15, 6+9. I tam je radost *přikázána*, a opět podivně: Nad ztracenou ovčí/mincí, kterou *Bůh* našel. Ve srovnání s radostí nad jedním hříšníkem, který bude činit pokání – na rozdíl od radosti v nebesích nad 99 spravedlivými. To má s naší představou radosti společného opět co? Čím *usilujeme* o pokání hříšníků?

A nakonec v J 16, 20-22. Opět v kontextu pláče, nářku, bolesti učedníků – svět se bude radovat. V přirovnání radosti rodičky. Takhle vnímáme „radost víry“ – jako důsledek utrpení pro Krista?

Tak by neměly překvapit ani oba dnešní texty. Oddíl z Fil bývá běžně užíván jako liturgický text poslání či požehnání. Zcela vytržen z kontextu i dobového. Jak *jinak* najednou zněl tento text, když slyšíme jeho kontext: *Domlouvání a napomínání* Euodie a Syntyché! Tedy žen, které se i s Pavlem i Klimentem a dalšími *hádali* o evangelium.

A poté hovoří o *péči* a o *oběti* a o *nedostatku*. A to zejména toho apoštola Pavla! Kdy se *my* radujeme, když se obětujeme pro druhé?

Když trpíme *nedostatkem*? Ale Pavel psal tato slova *právě v tomto* kontextu.

A pak širší kontext jeho situace: Pavel byl opakovaně kamenován. Bičován. Ve vězení. A psal křesťanům pronásledovaným, mučeným, pronásledovaným, pomlouvaným, posmívaným, *zabíjeným*. Že se mají *vždycky* radovat. Jako i on ve svém bičování, kamenování, posměchu.

Tak opět zjišťujeme, jak vzdálená je biblická zvěst lidským očekáváním. Zvykům. Normalitě. My se *neradujeme*, když se máme špatně. Dokonce naopak: *Dokud* se nebudeme mít dobře, tak přece *není* z čeho se radovat!

Ale Bible opačně: Radujte se, *že* vás pronásledují, nenávidí, kamenují, bičují (Mt 5, 12!). Tak *samozřejmě* napsal apoštol Pavel o dvacet let později *úplně to samé*. A také to žil.

Tak by tímto postupným kráčením minulostí zpět měl být jasnější i ten dnešní Davidův příběh. Jako Pavel říkal a dělal, co říkal a dělal Kristus, tak Kristus říkal a dělal, co David. A David, co Abraham. A Abraham, co je božské. Když ponecháme na chvíli stranou jejich chyby.

Ale i Davidova radost je nám asi cizí: Kdy se *chceme* radovat tak, jako on? Totiž tak „radostným poskakováním,“ že nám bude vidět *všechno* od pasu dolů? Zcela veřejně! Před očima spoluobčanů, poddaných i vlastní manželky/manžela. *Vždyť* za to by nás dnes zavřeli do vězení! *Za biblickou, davidovskou, mesiášskou radost!*

Také proto Davidovi vynadala jeho manželka Míkal. Jak bylo jeho chování trapné. Nevhodné. Společensky nepřijatelné: Odhaloval se jak nějaký blázen pro oči otrokyň! S *Míkal* tedy souhlasíme! Ne s Davidem!

Ale David odvětil: Před *Hospodinem* jsem tak dováděl. *Vždyť* mě vyvolil místo tvýho táty, který tě právě takhle vychoval – aby pro vás *Hospodin* nejdůležitější *nebyl*. Aby důležité bylo, co si myslí *ostatní lidé*. Tak máš svou odměnu. A já tu od Hospodina. I kdybych za ni byl zlehčován víc a víc. A budu třeba i *docela maličký* v lidských očích – i vlastních. Budou si mě vážit právě ty otrokyně. Kterými ty ses oháněla.

Tak Bible *už zase* převrací na hlavu lidské vnímání. Nezáleží na tom, co si myslí byt' nejbližší lidé – včetně dětí, manželek, manželů – ale co si myslí *Bůh*. A otroci a otrokyně. Ne mocní, bohatí, vlivní, úspěšní, vládnoucí – ale bezmocní, bezprávní, ubozí, špinaví. Které si bere do pusy kdekdo.

A toto „převrácení na hlavu“ je o to silnější, že stejným celý příběh začal. Na konci se David radoval – ale když vezli schránu poprvé

z Abínádabova domu, tak se jí bál až ouha. Vždyť Bůh *zabil* Uzu, který chtěl schránu Božího jména *jenom* chytit, aby nespadla!

Co je na *tom* špatného? Proč ho Bůh tak potrestal?! To je *zase* proti tomu, co považujeme za normální, správné, dobré. Křesťanské!

Ale to je přece Bohu jedno. Bohu je úplně jedno, co *my* jsme si domluvili. Na co jsme zvyklí. Co jsme si ustanovili za dobré a správné. Vždyť se podívejme, jaké „dobré ovoce“ to přináší už v našich životech a rodinách. Už v církvi. V národě. I na světě – to „dobro domluvené lidmi.“ Vždyť je to komické – i nám znovu a znovu *škodí*. A *stejně* to dál obhajujeme. Argumentujeme. Věříme. Jako i ta Euodie a Syntyché. Míkal. Její otec Saul. *Už* tím Bůh vysvobozuje: Ukazuje, jak už *zase nefunguje*, co si lidé nadomlouvali („společenská smlouva!“). A že tedy máme dávat na to, co *řekl* (ano, bez domluvy s námi!) *Bůh!*

Vždyť za jakou hanbu považujeme i dnes, po třech tisíciletích, Davidovo chování. Za jak nepřipustné. Ještě s vírou v řeči jak „se svět změnil.“ V ničem podstatném se lidský svět *nezměnil*. Pořád se lidé klanějí stejným modlám *sebe*, ega, pocitu, dojmu. Uvyklým místním tradicím toho, co je dobré a co ne.

Místo klanění se Božímu. Idolu Hospodina Boha se naopak klaněl ten David. Ten Ježíš. Ten Pavel. Ale s kolika z *jejich* slov *nesouhlasíme!* S kolika jejich *činy* nesouhlasíme! Kolik jich považujeme za *přežitě* a *nemoderní*. Za *násilnická* a *sprostá* – do Bible *nepatříci*.

Protože *my* přece určujeme míru Božího zjevení. Božího slova. Kdo a co je Bůh. Co je pravda. Co je dobré a zlé. *My* jsme jako bohové! Ne že *my* se máme *podřídít* Božímu! Stejně věřila Míkal. Saul. Šalomoun. Filipští. Pohané vně kostela.

Protože i nám se *nelíbí*, že Bůh jen tak prostě zabil někoho, kdo *podle nás* dělal dobro. Ale Boží pohled nás přitom *vůbec* nezajímá. Vždyť jde o *Boží* schránu – tak proč by do čehokoli s ní měl zrovna *Bůh* mluvit? *My* tomu rozumíme!

A to je *už zase* hřích. Pýcha. Sebestřednost. Do-sebe-zakroucenost. Zatracení. Smrt. Sebeodsouzení. Odvrácení se od Boha: Boží nás *nezajímá*. Naše nás zajímá – i v radosti. I v lásce. I ve věrnosti. I v dobru. I ve spravedlnosti. I ve víře. I v církvi a sboru. Jde přece o *nás*.

A proto jsme ztraceni. Není nám rady ani pomoci. Protože pořád čekáme, že ono se to nějak (samo) *přízpůsobí* nám. Ačkoli celý život zažíváme opak. A i když se tu a tam *přízpůsobily* věci nám – kolikrát z toho jsme „*splakali nad výdělkem!*“ Hned následující minutu, den,

týden, rok. Protože kontext ukázal, že naše představa byla zaujatá. Nekompletní. Soustředila se výhradně na to, co se *nám* hodilo a líbilo. A na nic jiného. Ale realita, pravda, důsledky pak přišly *kompletní*.

Přitom i s tou schránou a zabitým Uzem to není nic složitějšího ani divnějšího. Schrána byla prostě svatá, dokonce *velesvatá*. Tak se jí směli dotýkat jen kněží. Protože alespoň kněží věděli, že *není* kouzelná – v opaku k pohanské víře dodnes živé i mezi křesťany o kostele, křtu, Bibli, kříži atd. Že schrána byla jen krabice ze dřeva. Trochu ozdobená. A v době Davidově již takřka jistě *prázdná*. Proto není popsána jako „schrána úmluvy,“ ale jako „schrána, při níž se vzývá Jméno.“

Tak co se stane, když spadne? Nic. Maximálně se trochu odře. No a? To jen lidská pýcha i nás *už zase* popouzí k *čarování*. Přece *musíme* překročit Boží slovo, když *my* si myslíme, že je nějaké „vyšší dobro“ nad Božím slovem! Vždyť by se možná odřela schrána – tak *musíme* překročit Boží zákazy a nesplnit příkazy! Stejně absurdně dodnes vnímáme např. státní vlajky. Čarujeme s nimi stejným způsobem – *nesmí* se dotknout země. Kus barevné látky. Protože k *tomu kusu látky* přece *máme velikou úctu*.

Místo k Bohu. Ke svému Stvořiteli. Místo k Tomu, který pro nás obětoval svého jediného Syna. Ale ke kusu hadru. Dřevěné krabici. Hle, jak se *dodnes* hrbíme před výrobky lidských rukou. A doufáme, že nás zachrání (např. Iz 44). A hle, už zase *ne!*

Ale Boží záchranou klidně pohrdneme. Vždyť vyžaduje *poslušnost*, znalost Boha, *podřízenost* Bohu! Ale my přece musíme hlavně znát *sebe!* *Jen* pak se můžeme radovat!

Ne z Božího. Ne v Božím. Ne v utrpení, pronásledování, bičování, kamenování. Přece nebudeme *trpět* pro to, co věříme, hlásáme, říkáme!

Natožpak se *radovat* v utrpení za Boží věc. Vždyť *takovou* radost „jen“ příkazuje Bůh. V Kristu. Opakovaně.

A tak ji žil už Abram. Už David. Už Pavel. Už Ježíš. A mnozí další. Tak je možná „to naše“ prostě *to převrácené* a špatné. A Boží převrácení i to vrací do původního, správného, dobrého stavu. I radost. I lásku. I záchranu. I co má smysl a co ne. I co je dobro a co ne. I co je hodno posměchu a co ne. I co je příčina a co důsledek.

A *tak* přináší radost *zejména* v utrpení, zoufalství, kamenování, smrti, zlu. **Amen**

Píseň: EZ397 – Radujme se vždy společně; 1.-6. sloka